

FITXES D'INVESTIGACIÓ D'ACCIDENTS DE L'INVASSAT

FIA35

Accident per atrapament contra una estructura
metà·lica fixa conduint una plataforma
elevadora de persones (PEMP)

GENERALITAT
VALENCIANA

INVASSAT
Institut Valencià de
Seguretat i Salut en el Treball

FITXES D’INVESTIGACIÓ D’ACCIDENTS DE L’INVASSAT

**ACCIDENT PER ATRAPAMENT CONTRA UNA ESTRUCTURA METÀL·LICA FIXA CONDUINT UNA PLATAFORMA ELEVADORA DE PERSONES (PEMP)
FIA 35**

Aquesta fitxa, completament anònima, té una finalitat pedagògica i per això està basada en successos accidentals reals que ha investigat el personal tècnic d’aquest institut. No obstant això, pot contindre elements o aspectes modificats o addicionals, relacionats amb aquests, que la persona redactora pot haver-hi introduït a fi d’aconseguir més eficàcia pedagògica en la difusió d’aquesta. D’altra banda, la fitxa no pretén fer una anàlisi exhaustiva, sinó més aviat posar de manifest les circumstàncies en les quals es desenvolupa el succés accidental, així com les principals causes i les mesures preventives o correctives que cal adoptar.

Per a citar aquest document:

INSTITUT VALENCIÀ DE SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL (INVASSAT). *Accident per atrapament contra una estructura metàl·lica fixa conduint una plataforma elevadora de persones (PEMP)* [en línia]. Burjassot: INVASSAT, 2020. 5 p. [Consulta: dd.mm.aaaa]. Disponible en: <http://www.invassat.gva.es/es/fia> (Fitxes d’Investigació d’Accidents; 35).

DADES DE L’ACCIDENT

DADA	CODI								TEXT
ACTIVITAT ECONÒMICA (CNAE)	3			3					Reparació de productes metàl·lics, maquinària i equip
ACTIVITAT FÍSICA ESPECÍFICA	3				1				Conduir un mitjà de transport o un equip de càrrega – mòbil i amb motor
DESVIACIÓ	4					9			Una altra desviació coneguda del grup 4 però no esmentada anteriorment
FORMA (CONTACTE, MODALITAT DE LA LESIÓ)	6					1			Quedar atrapat, ser esclafat – en alguna cosa que està en moviment
AGENT MATERIAL DE L’ACTIVITAT FÍSICA	1	1	0	3	0	0	0	0	Grues fixes, mòbils, muntades sobre vehicles, de pont, equips d’elevació
AGENT MATERIAL DE LA DESVIACIÓ	1	1	0	3	0	0	0	0	Grues fixes, mòbils, muntades sobre vehicles, de pont, equips d’elevació
AGENT MATERIAL CAUSANT DE LA LESIÓ	1	1	0	3	0	0	0	0	Grues fixes, mòbils, muntades sobre vehicles, de pont, equips d’elevació

DESCRIPCIÓ

DESCRIPCIÓ DEL TREBALL

Realitzar maniobres amb una PEMP per a posicionar-la correctament amb la finalitat de revisar un cabalímetre d’aigua de la caldera.

L’elecció de la PEMP no es va fer tenint en compte els obstacles presents (estructura metàl·lica fixa) i les dimensions de la zona, ja que la longitud de la PEMP i la zona en la qual havia de posicionar-se obligaven a realitzar maniobres amb aquesta, molt pròximes a l’estructura metàl·lica fixa, amb els riscos potencials de colps i atrapaments que això comporta.

Al mateix temps, la ubicació de l'operador vigilant de l'operació no era correcta per a apreciar la distància de la cistella de la PEMP a l'estructura metàl·lica.

Figura1: disposició de la caldera i l'estructura auxiliar

DESCRIPCIÓ DE L'ACCIDENT

Realitzant les maniobres de posicionament amb la cistella alçada per a poder accedir a la caldera, el treballador accidentat es va quedar atrapat entre la cistella i l'estructura metàl·lica fixa. L'accidentat, en veure que no podia alliberar-se ell mateix, va demanar ajuda, i el vigilant va ser qui es va acostar als comandaments de control del sòl i va iniciar el rescat.

DADES COMPLEMENTÀRIES

El manual d'instruccions del fabricant de la PEMP estableix, entre altres, les mesures preventives següents davant del risc d'aixafament i col·lisions:

- Revisar l'àrea de treball per a comprovar que hi ha espai lliure en els costats, damunt i davall de la plataforma quan aquesta s'alce o baixi, i quan es conduïska.
- Mantindre tots els membres del cos dins de la

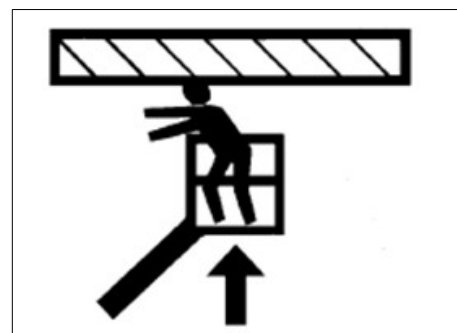

Figura 2: pictograma recollit en el manual d'instruccions de la PEMP

plataforma quan aquesta es trobe en moviment.

El procediment de treball de l'empresa en relació amb els treballs que requereixen l'ús d'una PEMP estableix, entre altres, les consideracions següents:

- Sempre ha d'haver-hi un treballador o treballadora de suport que vigile el treball.
- Abans d'iniciar els treballs ha de comprovar l'àrea: pendents, obstacles i altres impediments.
- Vigilar els obstacles per a l'elevació i el desplaçament de la cistella i deixar espai lliure suficient per al cap.

CAUSES

- Utilització d'un equip de treball (PEMP) de dimensions excessives per a la zona on s'utilitzava, donats els obstacles presents (estructures metàl·liques fixes).
- Maniobra de desplaçament de la PEMP amb una plataforma elevada, en què hi ha, molt pròxima a aquesta, una estructura metàl·lica fixa i queda un espai lliure molt reduït entre ambdues.
- Càlcul o estimació incorrecta, per part de l'operador de la PEMP, sobre la distància de la plataforma de treball de la PEMP a l'estructura metàl·lica fixa.
- Col·locació incorrecta de l'operador vigilant de l'operació respecte de l'obstacle (estructura metàl·lica fixa), ja que no pot visualitzar l'operativa.

MESURES I RECOMANACIONS PREVENTIVES

- Triar els equips de treball més adequats per a les tasques que cal realitzar, tenint en compte l'espai disponible per a dur-les a terme.
- Els conductors o conductores de les PEMP han de deixar una distància de seguretat amb els possibles obstacles que puguin trobar-se durant el seu ús.
- La ubicació en el centre de treball del personal de vigilància ha de permetre'ls el compliment de les seues funcions pròpies (incloses les de senyalista), i ha de tractar-se d'un emplaçament segur que no supose un factor addicional de risc, ni per a tals persones ni per al personal de l'empresa.
- Exigir a les treballadores i als treballadors, coactivament i imperativament, el compliment exacte de les cauteles i les prevencions que disposen les normes de seguretat en el treball.

NORMATIVA DE REFERÈNCIA

ESPANYA. Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de prevención de Riesgos Laborales. *Boletín Oficial del Estado* [en línia], 06.11.1999, núm. 256. [Consulta: 16.09.2020]. Disponible en: <https://www.boe.es/eli/es/l/1995/11/08/31/con>

ESPANYA. Real Decreto 39/1997, de 17 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de los Servicios de Prevención. *Boletín Oficial del Estado* [en línia], 31.01.1997, núm. 27. [Consulta: 16.09.2020]. Disponible en: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/01/17/39/con>

ESPANYA. Real Decreto 1215/1997, de 18 de julio, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud para la utilización por los trabajadores de los equipos de trabajo. *Boletín Oficial del Estado* [en línia], 07.08.1997, núm. 188. [Consulta: 16.09.2020]. Disponible en: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/07/18/1215/con>

INSTITUT VALENCIÀ DE SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL

FITXES D'INVESTIGACIÓ D'ACCIDENTS

Visiteu el nostre portal: <http://www.invassat.gva.es/va/fia>

- FIA-203401 Accident per caiguda a diferent nivell en l'accés no adequat al punt d'operació
- FIA-203301 Accident greu per caiguda d'altura des d'una plataforma de camió
- FIA-203201 Accident greu per cremades en el cos d'un treballador en produir-se la deflagració d'una atmosfera explosiva durant unes obres de reforma d'un bany
- FIA-203101 Accident greu per contacte elèctric directe mentre el treballador estava pintant els paraments exteriors d'un centre de transformació
- FIA-203001 Accident greu per atrapament de la mà del treballador en un torn
- FIA-192901 Accident greu per atrapament de la mà d'un treballador en la zona de modelatge de màquina injectora de plàstics
- FIA-192801 Accident greu per bolcada d'un camió plataforma
- FIA-192701 Accident greu per caiguda a diferent nivell des d'una escala de tisora
- FIA-192601 Accident greu per atrapament de la mà en una cinta transportadora
- FIA-192501 Accident greu per caiguda d'un paquet de palla emmagatzemat sobre el treballador
- FIA-192401 Accident greu per caiguda a diferent nivell des d'un apilament en una cambra de refrigeració amb una altura aproximada de 3,9 metres
- FIA-192301 Accident mortal per atrapament del tors d'un treballador entre una part fixa i una taula mòbil d'una línia de fabricació de safates de reixeta metàl·lica
- FIA-192201 Accident per colp contra un objecte que s'ha després
- FIA-192101 Accident greu per caiguda a diferent nivell des d'una bastida de fabricació pròpia (aprox. 1,5 m)
- FIA-192001 Accident greu per atrapament del dit cor o mitjà en el perfil d'una prestatgeria
- FIA-181901 Accident per caiguda a diferent nivell des del primer forjat d'una obra en construcció
- FIA-181801 Accident mortal per bolcada de carretó elevador amb un atrapament posterior del treballador per l'estructura de la màquina
- FIA-181701 Accident lleu per amputació del dit índex i la falange distal del dit polze de la mà esquerra amb una premsa d'estampació en fred
- FIA-181601 Accident greu per col·lapse del sòl en un habitatge en restauració
- FIA-181501 Accident greu per atrapament amb un agitador de columna en una fàbrica de pintures
- FIA-181401 Accident greu per colp provocat per la bolcada-caiguda d'un pòrtic de joc infantil
- FIA-171301 Accident greu per caiguda des d'una coberta d'una nau a una altura de 9 metres de pis
- FIA-171201 Accident mortal per atropellament i aixafament amb una pala carregadora
- FIA-171101 Accident greu amb fractura per enfonsament d'una porta metàl·lica corredissa en l'entrada de recinte
- FIA-171001 Accident greu per caiguda des d'una bastida de quatre treballadors
- FIA-170901 Accident greu per caiguda d'una escala manual amb fractura tancada
- FIA-170801 Accident greu per atrapament i amputació d'un membre superior en una cinta transportadora
- FIA-170701 Accident greu per amputació amb una màquina encunyadora
- FIA-170601 Accident greu per caiguda a diferent nivell des d'una prestatgeria, originada per contacte elèctric amb un element posat en tensió accidentalment
- FIA-170501 Caiguda d'un peó de recollida a diferent nivell des de l'estrep d'un vehicle de recollida de residus sòlids urbans amb conseqüència de lesions al cap
- FIA-170401 Atrapament de la mà amb la conseqüència de fractures obertes en una màquina circular (fendidora)
- FIA-170301 Caiguda a diferent nivell per desplaçament sobre una zona d'una coberta no resistent i desprotegida per trencament d'aquesta
- FIA-170201 Accident greu per tall en diversos dits de la mà esquerra amb disc de serra segadora de biaixos de capçal basculant
- FIA-170101 Accident greu per atrapament del peu esquerre del treballador entre un muntacàrregues i el sòl mentre es disposava a traure un palet del muntacàrregues

INVASSAT

Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball

www.invassat.gva.es

secretaria.invassat@gva.es

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Economia
Sostenible, Sectors Productius,
Comerç i Treball